

Dr. France Rešek

(1928–1993)

Tone Košir

Znotraj zgodovine zdravstvene službe na Loškem je bilo o Selški dolini napisanega bore malo. Vzrok za to je bilo premalo vedenja, pa tudi omejen prostor, ki je moral biti usklajen z drugimi območji.¹ Deloma je bila takratna skromnost presežena z obsežnejšim pisanjem o prehodu od ranocelnikov do šolanih zdravnikov v Selški dolini, ki je bilo objavljeno v Loških razgledih. Ta prispevek se je zaključil s prihodom dr. Valerije Strnad v Železnike leta 1921.² Njeno poreklo, šolanje in delo je v Železnih nitih že predstavila doma-

činka dr. Vida Košmelj Beravs.³ Kot nalašč je tako prišla pobuda urednika Železnih niti, da kaj napišem o dr. Francetu Rešku, ki je prišel v Železnike že takrat, ko je tu še živela in tudi občasno delala njegova znamenita predhodnica. Povabilo urednika sem z veseljem sprejel, saj me je – negodnega stažista – prav dr. Rešek sprejel in vpeljal v začetek praktičnega zdravnikovanja konec novembra davnega leta 1963. Ne bom pozabil, da se je moj prvi železnikarski šiht začel s kosilom, ki mi ga je on sam pripravil v mali kuhinji v kleti novega zdravstvenega doma.

O delu dr. Franceta Reška je bilo doslej že kar nekaj napisanega, zato bom v tem pisanju namenil več prostora manj poznanim podatkom in dogodkom: njegovemu poreklu, šolanju, poskusil ga bom opredeliti kot osebnost – kot človeka in zdravnika.

Dr. Bojanu Gregorčiču in ing. Lojzetu Žumru se zahvaljujem za pomoč pri nastanku članka. Še posebej pa sem hvaležen gospe Poldki Pegam iz Smoleve, ki mi je veliko povedala o razmerah v zdravstveni službi na Selškem v času zdravnikovanja dr. Reška.

Žbalceva kajža, rojstna hiša dr. Reška.

S starši ob diplomi leta 1956.

France Rešek kot dijak leta 1940.

Poreklo

V Virmašah pri Škofji Loki se je rodil 15. oktobra 1928 očetu Francu in materi Katarini, roj. Eržen. Bil je osem let mlajši od najstarejše sestre Ljudmile, Milice, in tri leta od druge, Veronike, Vere. Oče je bil tesar, kar je pomenilo, da je kmetom in lesnim trgovcem tesal trame ali pa opravil tudi zahtevnejše delo, na primer zvezal ostrešje, pokril streho ali postavil barako, mati pa je bila gospodinja. Živeli so v skromni leseni hišici v Virmašah št. 31 (po letu 1932 št. 41), po domače v Žbalcevi kajži, ki je kasneje dobila tudi domače ime po očetu, pri Frencku.⁴ Starša dr. Reška sta se ob poroki jeseni 1919 naselila kot gostača pri Ješternu v Virmašah št. 35, kjer se jima je rodila prva hči. Že pred rojstvom druge hčere, leta 1925, sta kupila Žbalcevo kajžo in odslej so živeli na svojem. Bivanske razmere v bajti so bile sila skromne. Spominjam se, da se je pri hiši poznala ženska roka, saj je bila vedno zgledno pospravljena in čista. Do smrti staršev hiše niso predelavali in je vse do poznih sedemdesetih let prejšnjega stoletja obdržala prvotni izgled.

Ded dr. Reška, France Rešek, je bil doma iz Trnja št. 10 pri Stari Loki, babica Marija Rupar pa pri Župcu, Sv. Andrej št. 5. Živel sta pri Lencu, Sv. Duh št. 29, kjer se jima je rodilo sedem otrok, med njimi tudi oče dr. Reška. Ded Franc je umrl pri dobrih 30 letih in babica Marija je sama skrbela za družino. Pri delu se je smrtno ponesrečila. Tragični dogodek je opisan v starološki župnijski kroniki za leto 1914: "6. 3. je padla Marija Rešek, vulgo (po domače, op. avt.) Lušinka, Sv. Duh 29, raz voz, ki je bil naložen s steljo. Nalomila si je tilnik. Odpeljali so jo v ljubljansko deželno bolnico, kjer je po enem tednu umrla."⁵ Ded po materi dr. Reška, Katarini, Matevž Eržen, je bil Povelkov od Sv. Duha, babica Mina, roj. Šiffrer, pa je bila doma v Keklčevi bajti, Sv. Duh št. 27. Imela sta deset otrok. Ob Katarinini poroki s Francem Reškom so živeli pri Sv. Duhu št. 54. Tudi starejši rodovi po očetih in materah so živel na Loškem.

Šolanje

Franceta Reška so jeseni leta 1935 pri običajnih sedmih letih vpisali v prvi razred deške ljudske šole v Škofji Loki. Tu je redno in brez težav zaključil prvih pet razredov tedanjega osnovnega šolanja. Jeseni 1940 je prestopil na škofijsko klasično gimnazijo v Šentvidu nad Ljubljano, kjer pa je zavoljo zahtevnejšega predmetnika moral začeti s prvim gimnazijskim razredom.⁶ V začetku aprila 1941 je nasilno prekinila njegovo šolanje okupacija Jugoslavije. S spričevalom za predčasno zaključen prvi razred se je vrnil domov in ostal pri starših do konca vojne. Že maja 1945. leta je bil – še niti pri sedemnajstih – mobiliziran v JNA. Postavili so ga za stražarja v Šentvidu, kjer so bili tedanji zapori za vrnjence iz Vetrinja.⁷ Po štirih mesecih je bil demobiliziran. Tako kot večina nekdanih dijakov, ki so imeli voljo in veselje, se je lotil nadaljevanja šolanja. Šolska oblast jim je dala možnost, da so po skrajšanih programih opravljali izpite za posamezne predmete oziroma gimnazijske razrede.⁸ France Rešek je opravljal izpite na II. gimnaziji v Ljubljani, ki jo poznamo kot Poljanska gimnazija, in tam maturiral pri dvajsetih, leta 1948. V tem času je bival v nekdanjem Marijanišču na Poljanski cesti, ki je bil v tem času že Dom Ivana Cankarja. Skupaj z Bojanom Gregorčičem iz Gorenje vasi sta se vpisala na Medicinsko fakulteto v Ljubljani. Rešek je ves čas univerzitetnega študija stanoval na Starem trgu. Z Gregorčičem sta se na izpite pripravljala skupaj in jih tudi opravljala hkrati. Med počitnicami leta 1952 sta bila v brigadi v Zenici, kjer sta pomagala graditi železniško progo. Po nasvetu dr. Milana Gregorčiča, dolgoletnega zdravnika v Gorenji vasi, sta v letih od 1953. do 1955. med počitnicami opravljala medicinsko prakso v Splošni bolnici v Slovenj Gradcu. Tam sta se temeljito pripravila na kasnejše terensko zdravnikovanje, vsak v eni od dolin na Loškem. Za doktorja vsega zdravilstva sta diplomirala hkrati, v januarju 1956. Sledil je obvezni zdravniški staž, največ v Slovenj Gradcu. Prekinila sta ga z vpoklicem na služenje v vojski, ki pa je bil za dr. Reška krajši za štiri mesece mobiliza-

cije leta 1945. Oba sta bila po štiri mesece v šoli za rezervne starešine – zdravnike pri vojnomedicinski akademiji v Beogradu.⁹ Zadnji del staža je dr. Rešek opravil v kranjski porodnišnici. Navdušil se je za specializacijo iz ginekologije in porodništva. Tudi tamkajšnji ravnatelj dr. Igor Veter je to opazil in ga povabil v svoje vrste, a do uresničitve njegove želje ni prišlo.

Franc Rešek (desni) in Bojan Gregorčič (levi) s pisateljem Francem Ksaverjem Meškom (v sredini) v Selah pri Slovenj Gradcu leta 1955.

Pred slovenjegraško bolnišnico v času počitniške prakse leta 1955: z leve Bojan Gregorčič, dr. Zlata Trtnik,¹⁰ sestra Mira Češarek, dr. Stane Strnad, dr. Joško Majhen,¹¹ n. n., France Rešek, dr. Seničar, dr. Trobec.

Prihod v Železnike

Dolgoletna železnikarska zdravnica dr. Valerija Strnad se je pri 74 letih konec leta 1954 upokojila. Nova zdravnica dr. Zlata Trtnik je ostala manj kot eno leto, ker je odšla na specializacijo iz ginekologije in porodništva.¹² Ob njenem odhodu je prišel v Železnike Ljubljčan dr. Dušan Banjaj.¹³ Dr. Rešek je kot zdravnik stažist v času poletnih dopustov po dva meseca nadomeščal v Železnikih, kjer je delal en sam zdravnik. Tako je prišel nadomeščat tudi konec junija 1958, ko je že zaključil predpisani staž. Zaradi potreb po dveh zdravnikih – v dolini je živele okoli 6 tisoč prebivalcev, imeli so tudi dokaj razvito industrijo – so ga pregovorili, da je po vrnitvi dr. Banjaja ostal, seveda začasno, predvidoma do odhoda na specializacijo. Takrat je bila ambulanta v pritličju stanovanjskega bloka na Trnju, kjer so bili delovni pogoji zavoljo utesenjenosti manj ugodni, le zasilna in začasna.

O zdravnikovanju ob koncu petdesetih let

Čeprav so ljudje iskali zdravniško pomoč redkeje kot v sedanjem času, je bilo za oba zdravnika dovolj dela. Predvsem je bilo zamudno obiskovanje bolnikov na domu, saj ni bilo telefonov, da bi se dalo vsaj kdaj z nasvetom na daljavo poskušati doseči izboljšanje. Tudi ni bilo cest, razen po dolini, zunaj teh pa

Prijatelji okoli leta 1960: z leve dr. Bojan Gregorčič, dr. France Rešek in ing. Lojze Žumer.

niti dobrih poti ne. Ni bilo avtomobilov, kmetje niso imeli traktorjev. Dr. Strnadova se je vozila k bolnikom s kolesom oziroma hodila peš, dr. Banjaju so Železnikarji kupili motor, dr. Reška pa je vozil na obiske Viktor Benedik, ki je že tedaj imel zasebni avto. Šele pomladi leta 1964 je Zdravstveni dom Škofja Loka nabavil službeni avto, fička, za prevoz na zdravniške obiske in cepljenje, ki je takrat potekalo po vaseh. Kljub organiziranemu prevozu oziroma službenemu avtomobilu je bilo treba še vedno peščiti s ceste, pozimi pa večinoma iz Železnikov. Terenski zdravniki so v tistem času poslali k specialistom in v bolnišnico le najtežje bolnike in poškodovance. Zdravnik je zašil rane, namestil mavec in opravil še številne druge zdravilne postopke. Za ugotovitev prave diagnoze se je mogel zanesti le na svoja čutila in izkušnje. Le malo žensk je rodilo v porodnišnici, zato je prišla zdravnikova poglobljena praksa iz porodništva v zapletenih primerih še kako prav. V takšnih razmerah je torej delal dr. Rešek in delo na Selškem mu je odgovarjalo. V njem je začutil svoje poslanstvo, zato je ostal.

Gradnja novega zdravstvenega doma

Že leta 1956 so se začele resne priprave na gradnjo novega zdravstvenega doma v Železnikih. Zanj so izbrali lokacijo na Racovniku. Občina je vodila vse pripravljalne postopke in skrbela tudi za financiranje. V gradbeni odbor so kmalu po prihodu

Dr. France Rešek govori ob odpiranju novega zdravstvenega doma v Železnikih 30. 4. 1961.

vključili dr. Reška, ki je bil zadolžen za medicinsko-strokovni del priprav na gradnjo. Z veseljem in odgovornostjo se je lotil dodatnih nalog in jih je dobro opravil. Gradnja je ob izdatni finančni pomoči invalidsko-pokojninskega sklada, z udarniškim delom in s prispevki ljudi potekala v letih 1958–1961. Ker so v tem času občino pripojili škofjeloški, se je tudi Zdravstveni dom združil s škofjeloškim, ki je prevzel financiranje zaključka gradnje in nabave opreme, kar pa se je zavleklo proti koncu leta 1961, ko so se končno vselili. Kot je bilo v tistih časih običajno, so ga odprli za prvomajske praznike. Svečano odprtje so izpeljali 30. aprila 1961. Eden od slavnostnih govornikov je bil tudi dr. Rešek, ki je prevzel ključ novega zdravstvenega doma in osebno odgovornost za njegovo delovanje. Iz njegovega govora povzamemo za svečanost dogodka trpko ugotovitev: "Na žalost zaradi tehničnih ovir ne moremo že danes našim gostom pokazati opremljenih prostorov. Vem pa, da ne bo dolgo, ko nas boste lahko obiskali v novih prostorih pri delu za zdravje občanov." Iz istega vira izvemo, da je bila takrat ob prizadevanju dr. Grobelnika fizioterapija v kleti novega zdravstvenega doma že opremljena.¹⁴ Delovni pogoji so se v novih prostorih močno izboljšali in dr. Rešek je s pomočjo Zdravstvenega doma Škofja Loka v njem razvil vrsto novih prepotrebnih dejavnosti.

Novosti v skrbi za ljudi

Leta 1960 je dr. Banjaj zavaljo odhoda v Maroko zapustil Železnike in dr. Rešek je s tem ostal edini stalni zdravnik za povečano število prebivalcev in dodatno razvito industrijo. Šele leta 1961 je dobil zdravnika pomočnika, najprej za nekaj mesecev dr. Lojzeta Kožarja, zatem pa nečakinjo dr. Strnadove – dr. Jolando Strnad, ki pa je leta 1963 odšla na specializacijo. Nastopilo je daljše obdobje začasnih rešitev, le za nekaj mesecev: najprej avtor tega pisanja, za njim dr. Tone Prevc in dr. Radojko Ristić. Šele leta 1965 so Železniki dobili stalnejšega zdravnika. Prišel je Ločan dr. Tomaž Podnar, ki je ostal skoraj

osem let – do odhoda na specializacijo na Golnik. Leta 1972 ga je nasledil dr. Jože Možgan. V obdobju začasnih zdravnikov je velik del skrbi za ljudi ostal na plečih dr. Reška, ki ni poznal počitka. Ob rednem delu v ambulantni je že leta 1959 uvedel posvetovalnico za nosečnice in v njej tudi delal polnih 30 let. Ob pomoči specialistov iz kranjske porodnišnice je še v ambulantnih prostorih na Trnju uvedel tudi preventivno ginekološko ambulantno. Zavaljo pomanjkanja časa specialistov je včasih delovala celo v nedeljo dopoldne.¹⁵ Kasneje je to ambulantno pridružil posvetovalnici za noseče in v njih delal do prihoda ginekologinje dr. Magde Stražar iz Škofje Loke leta 1989. V ambulantno delo je uvedel laboratorijsko diagnostiko. Preiskave so delale bolničarke oziroma medicinske sestre. V novem zdravstvenem domu je uvedel tudi rentgensko diagnostiko pljuč in srca, ki pa je bila za sedanje pojme nevarna, saj je bila zaščita pred žarčenjem pomanjkljiva. Na rentgenu je ugotovil tudi marsikateri zlom kosti in se odločil za zamavčenje ali pošiljanje k specialistu. Velika pridobitev za dolino je bila fizioterapija, ki pa je doživela zlo usodo pogosto narasle Selške Sore, saj je bila namočena v kletnih prostorih novega zdravstvenega doma. Fizioterapevtske storitve je opravljala posebej usposobljena medicinska sestra, še največ Vlasta Bačnar. Zanimiva je pripoved o delu na fizioterapiji. Sestra je namestila aparat za obsevanje, vklopila signalno uro in bolniku naročila, naj potrka s palico po stropu, ko bo potekel nastavljeni čas obsevanja. Nad

Na zabavi s sodelavci in prijatelji okoli leta 1960: z leve dr. Rešek, Vlasta Bačnar, dentistka Ruža Madonić, Olga Sedej, Jožica Markelj, ing. Lojze Žumer.

fizioterapijo je bila ambulanta; ko je sestra slišala trkanje, je stekla v klet in aparat izklopila.¹⁶ Poleg domačega zdravnika je za delovanje fizioterapije skrbel ortoped in fiziater dr. Slobodan Grobelnik, ki je prihajal v Železnike vse od leta 1962 in imel v zdravstvenem domu tudi občasno ortopedsko ambulanto. Dr. Rešek je v šestdesetih letih skupaj z bolničarko delal v zasilni ambulanti v Alplesu in Iskri, kar je posredno vplivalo na zmanjšanje odsotnosti z dela, predvsem pa je zaposlenim približalo zdravniško službo. Za udeležence NOB Selške doline je v začetku osemdesetih let uvedel preventivne preglede in jih opravljal do leta 1988.

Strokovno izpopolnjevanje

Ob obsežnem in zahtevnem ambulantnem delu dr. Rešek skoraj ni imel časa za strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje, razen za redko enodnevno udeležbo na katerem od strokovnih seminarjev, namenjenih zdravnikom splošne medicine. Redno pa se je udeleževal strokovnih predavanj za zdravnike v Zdravstvenem domu Škofja Loka. Leta 1970 se je odločil za specializacijo iz splošne medicine, ki je bila namenjena terenskim zdravnikom in je potekala v obliki enotedenske odsotnosti na mesec. Prvi del – podiplomski tečaj javnega zdravstva – je opravil v letih 1970–1972. Specialistični izpit je uspešno opravil pri profesorju dr. Bogomilu Vargazonu marca 1975. Bil je tretji specialist splošne medicine po vrsti v Zdravstvenem domu Škofja Loka.

Poleg zdravnikovanja

Dr. Rešek je bil več mandatov predsednik Delavskega sveta Zdravstvenega doma Škofja Loka in kot vodja Zdravstvenega doma Železniki vsa leta tudi član strokovnega kolegija. Disciplinirano se je udeleževal sej in sestankov. Oglašal se je redko, a izrečeno je bilo tehtno in upoštevanja vredno. Bil je živo vpleten v vsa dogajanja na Selškem. Po dogovoru

s Krajevnimi organizacijami Rdečega križa je imel številna zdravstvenovzgojna predavanja po vaseh. Predaval je na vrsti gospodinjstvih in drugih tečajev. Bil je redni krvodajalec. Do srede sedemdesetih let je ob Francu in Filipu Šmidu deloval v komisiji za krvodajalstvo za Selško dolino. Že v šestdesetih letih so organizirali krvodajalsko akcijo v zdravstvenem domu, ki je potekala dva odvzemna dneva. S prihodom dr. Možgana sta si delo pri zdravstveni vzgoji razdelila, vodenje komisije za krvodajalstvo pa je prevzel dr. Možgan.

Dr. Rešek je več let deloval v Svetu Krajevne skupnosti Železniki, predvsem na področju socialnega in zdravstvenega varstva prebivalcev. Za vsestransko aktivnost je prejel številna priznanja Rdečega križa, Krajevne skupnosti in delovnih organizacij.

Dr. Rešek kot zdravnik in človek

Že iz zapisov razredničark v ljudski šoli lahko ocenimo, da je bil France Rešek lepo vzgojen, miren in k redoljubnosti ter snažnosti nagnjen fantič. Te lastnosti je zadržal tudi kasneje. Dr. Gregorčič se spominja, da je pri študiju zelo natančno beležil predavanja in snov izpisoval iz knjig ter študiral iz svojih zapiskov. Nastale probleme je reševal preudarno, z razmislekom. Ni bil zaletav in le redko je svoja stališča spreminjal. Nanj se je človek lahko zanesel. Bil pa je tudi garač, ki si ni znal privoščiti pravega počitka, čeprav bi mu to vsaj kdaj koristilo. Dr. Možgan posebej izpostavi njegov izjemno korekten odnos do mlajših kolegov, s katerimi je delal. Z veseljem jim je posredoval svoje bogate poklicne izkušnje in bil odprt za medsebojno izmenjavo strokovnih mnenj. O zapletih pri svojem medicinskem delu je veliko razmišljal in zase postavljaval rešitve, da bi se zapletom v prihodnje izognil. Rad je imel svoje delo, Selško dolino in ljudi. To pa je včasih privedlo tudi do možnosti izkoriščanja, saj ni znal reči ne. Še kako veljajo za dr. Reška besede dr. Možgana: "Na terenu pa stroka ni dovolj. Zraven mora

biti tudi človečnost in ravno iskanje ravnotežja med stroko in človečnostjo je tista točka, v kateri se znajde zdravnik vedno, v vsakem primeru, kadar deluje skupaj s pacientom v smeri nekega zdravljenja oziroma izboljšanja."¹⁷

Zanimiva je primerjava med odločanjem dr. Reška pri poklicnem delu, kjer je bil odločen, in v svojem osebnem življenju, kjer je pogosto nihal, a se po bolj ali manj dolgotrajnem oklevanju večinoma pravilno odločil.¹⁸ Svoje družinsko življenje je uredil šele šest let pred prezgodnjo smrtjo. Hči Polona se spominja, da je bil le malo doma. Vedno je dajal prednost poklicnemu delu: če ni delal v ambulanti, je obiskoval bolnike na njihovih domovih.¹⁹ Poredko se je razživel, a se je znal tudi povesečiti v pravi in prešerni družbi. Imel je stalni krog prijateljev. Lojze Žumer je o njem zapisal: "Včasih smo skupaj še z ostalim osebjem ZD šli v kakšno gostilno, kjer je pokazal, da zna biti tudi zabaven, čeprav je na prvi pogled dajal vtis stoika."²⁰

Zadnja leta zdravnikovanja

Neredko se zgodi, da preveč delavni in zagnani, ki ne poznajo počitka, ne samo poklicno, ampak tudi telesno izgorijo. V navidezno zdravje začno kapljati zdravstvene težave in nazadnje resne bolezni. Dr. Rešek se jim je dolgo upiral, vztrajal pri delu, a jim je moral nazadnje priznati premoč. Poslušal je nasvete specialistov in dokaj vdano sprejemal njihove posege. Stanje se je začasno izboljšalo in krajši čas je delal s polovičnim delovnim časom. Skrajšani delovni čas pa je bil zanj le teoretična možnost, saj se je ni mogel držati. Bolniki so ga iskali in ga seveda našli tudi zunaj predpisanih ordinacijskih ur. Klicali so ga k bolnikom na dom in obiskoval jih je, čeprav je bil – po mnenju komisije – zmožen delati samo v svoji ordinaciji. Delal je skoraj do zadnjega dneva svojega življenja. V ljubljanskem kliničnem centru je umrl 11. 12. 1993. Skupaj z domačimi iz Virmaš je pokopan na staro-loškem pokopališču.

Zapisi o dr. Rešku

Članek v Delu

Novinar J. Vetrovec je v prvi polovici šestdesetih let prejšnjega stoletja obiskal dr. Reška in se z njim pogovoril o zdravnikovanju v Selški dolini. Iz članka s pomenljivim naslovom dobesedno navajamo izjavo dr. Reška: *"Zmeraj nisem sam, saj pride sem ter tja kdo v Železnike, pa je nekaj mesecev tu, potem pa odide. Novega zdravnika je težko dobiti. Pa v Železnikih ni slabo. Ljudje so dobri, niso zahtevni, navedili so se, da kličejo takrat, ko je res potrebno. Včasih so klicali za najmanjšo stvar. Kadarkoli grem na obisk na dom, že vem, da ne grem zaman. Tako mi je delo zelo olajšano. Razen tega pa poznam skoraj vse družine in družinske člane, tako da kaj kmalu vem, kakšno zdravilo bo najbolj pomagalo. Zadovoljen sem s pacienti, upam, da so tudi oni z menoj."* V času nastanka zapisa je dr. Rešek na domu obiskal tudi po deset bolnikov na dan.²¹

Zapis ing. Lojzeta Žumra

Sledimo zapisanim spominom na dr. Reška, s katerim sta se poznala že iz Marijanišča, kasnejšega Doma Ivana Cankarja v Ljubljani, kjer sta oba stanovala kot gimnazijca. Ponovno sta se srečala kot mlada izobraženca v Železnikih. Prijateljevala sta do zadnjih dni življenja dr. Reška. Ko je ing. Lojze Žumer že imel svoj avto, ga je marsikdaj peljal na obisk k bolniku. Pri tem je ugotovil, kako potrpežljiv je do bolnikov in njihovih svojcev. Opisano je tudi šivanje zapletene vsekanine pri kmetu iz Martinj Vrha. Ker kmet ni bil zavarovan, je odločno odklonil pot h kirurgu v Ljubljano, čeprav je imel presekano kito na desni roki. Tak poseg bi smel opraviti le kirurg. Dr. Rešek se je odločil, da ne bo pustil kmeta brez nujne pomoči. Poiskal je konca presekane kite, ju sešil, oskrbel rano, roko imobiliziral in mu dal zdravila (verjetno antibiotike, op. avt.) iz svoje zaloge – ne da bi zahteven poseg zaračunal. Bil je res vreden naslednik dr. Strnadove.²²

Nekrologi

V glasilu Osnovnega zdravstva je izšel zapis nagrobnega govora direktorice Zdravstvenega doma Škofja Loka, dr. Majde Selan.²³

V Gorenjskem glasu je bil objavljen spominski zapis o dr. Rešku, v katerem predsednik Sveta Krajevne skupnosti Železniki Alojz Čufar opiše njegovo življenjsko in delovno pot.²⁴

Opombe:

¹ Košir, 2002, str. 93–102.

² Košir, 2009, str. 141–154.

³ Košmelj, 2005, str. 87–94.

⁴ Starejši ljudje se še spominjajo, da so Francetu Rešku v mladih letih dejali Štrkov fant. V nobenem dokumentu nismo našli podatka, da bi se pri hiši dejalo pri Štrku. Vse zapisane podatke smo pobrali iz starološkega popisa družin, Statusa animarum.

⁵ Kronika župnije Sv. Jurija Stara Loka. 2005, str. 206.

⁶ ZAL, Enota v Škofji Loki, ŠKL 168, fond Osnovna šola Škofja Loka.

⁷ O tem je večkrat pripovedoval svojemu študijskemu kolegu dr. Bojanu Gregorčiču iz Gorenje vasi.

⁸ Skrajšan način gimnazijskega šolanja je bil namenjen predvsem mladim partizanskim borcev, da bi čim prej nadoknadili zamujena leta, zato so dejali takšni šoli "partizanska" gimnazija.

⁹ Povzeto po pripovedi dr. Bojana Gregorčiča.

¹⁰ Še to leto je prišla delat v Železnike.

¹¹ Dolgoletni zdravnik in direktor ZD Šmarje pri Jelšah.

¹² V letih 1961–1968 je kot honorarna ginekologinja delala v škofjeloškem dispanzerju za ženske.

¹³ Bil je zanimiv posebež z nekoliko neobičajnimi življenjskimi in delovnimi navadami. Za Železnikarje je bil le Dušan. Niso mu dodajali ne priimka in ne poklica. V njegovi odsotnosti so ga tikali, dr. Strnadovo pa iz spoštovanja onikali; še sredi šestdesetih let so neredko onikali tudi dr. Reška, na primer: "Dr. Rešk so djal". Dušan je leta 1960 odšel zdravnikovat v Maroko. Spomini nanj so med starejšimi ljudmi še prisotni; kazalo bi jih čimprej zapisati in tudi objaviti.

¹⁴ Rešek, 1961.

¹⁵ Povedala Poldka Pegam.

¹⁶ Isti vir.

¹⁷ Intervju z dr. Jožetom Možganom, 2007.

¹⁸ Povzeto iz pogovora z dr. Jožetom Možganom julija 2010.

¹⁹ Povedala Polona Rešek iz Virmaš.

²⁰ Žumer, 2010.

²¹ Vetrovec, 1964/1965.

²² Žumer, 2010.

²³ Selan, 1994.

²⁴ Čufar, 1994.

²⁵ Članek je nastal v času, ko je dr. Rešek delal v Železnikih sedmo leto, torej v letih 1964/65. Izrezek je brez datuma objave. Iskanje v dnevniškem časopisu bi preseglo namen našega pisanja.

Viri:

ZAL, Enota v Škofji Loki, ŠKL 168, fond Osnovna šola Škofja Loka, t. e. 583–585 in 945–946.

Župnišče Stara Loka, St. anim. za Virmaše in Sv. Duh.

Literatura:

Čufar, Alojz: *Dr. Francu Rešku v spomin in slovo*. Gorenjski glas, 21. 1. 1994, str. 5.

Košir, Tone, *Od ranoceltnikov do šolanih zdravnikov v Selški dolini*. V: Loški razgledi 56, Škofja Loka: Muzejsko društvo 2009, str. 141–154.

Košir, Tone: *50 let Zdravstvenega doma Škofja Loka*. Škofja Loka: Zdravstveni dom, 2002.

Košmelj, Vida: *Spomini na dr. Valerijo Strnad*. V: *Železne niti 2*. Železniki: Muzejsko društvo, 2005, str. 87–94.

Pogovor z dr. Jožetom Možganom. V: *Železne niti 4*. Železniki: Muzejsko društvo 2007, str. 9–15.

Rešek, France: *Govor na prireditvi ob odpiranju ZD Železniki 30. 4. 1961*. Rokopis. Original hrani Polona Rešek.

Selan, Majda: *V spomin dr. Francu Rešku*. Utrip, OZG Kranj, 1994, št. 1, str. 8.

Vetrovec, Jože: *Ljudje vedo, da vedno pridem*. Delo, verjetno leta 1964/1965.²⁵

Žumer, Lojze: *Spomini na dr. Franceta Reška*. Neobjavljen rokopis, 5 strani. 2010.

Foto:

družinski arhiv Polone Rešek, Virmaše

arhiv ing. Lojzeta Žumra, Škofja Loka

arhiv dr. Bojana Gregorčiča, Gorenja vas

